

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2024, sp. zn. 6 Tz 54/2024, ECLI:CZ:NS:2024:6.TZ.54.2024.1

Číslo: 29/2025

Právní věta:

Nejvyšší soud zruší pravomocné rozhodnutí soudu nebo státního zástupce na podkladě stížnosti pro porušení zákona, je-li zjištěná vada tohoto rozhodnutí nebo řízení mu předcházejícího takové závažnosti a intenzity, že nelze trvat na jeho právní moci (závažnosti a nezměnitelnosti). Tak tomu není v případě usnesení státního zástupce, jímž sice nesprávně podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. zamítl včasnou stížnost obviněného proti usnesení, kterým policejní orgán podle § 160 odst. 1 tr. ř. rozhodl o zahájení jeho trestního stíhání, avšak současně přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí podle § 174 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 26.11.2024

Spisová značka: 6 Tz 54/2024

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dozor státního zástupce, Stížnost pro porušení zákona

Předpisy: § 174 tr. ř.

§ 266 odst. 1 tr. ř.

§ 268 odst. 1 písm. c) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ve prospěch obviněného L. V. proti pravomocnému usnesení státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 22. 7. 2024, č. j. 1 KZV 201/2023-126.

I.

Řízení předcházející podání stížnosti pro porušení zákona

1. Usnesením ze dne 7. 5. 2024, č. j. KRPA-188451-264/TČ-2022-000072, bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání obviněného L. V. (dále jen „obviněný“) pro spáchání pokračujícího zvlášť závažného zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. a), odst. 5 písm. a) tr. zákoníku, ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, zvlášť závažného zločinu padělání a pozměnění veřejné

listiny podle § 348 odst. 1 alinea 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku, pokračujícího zvláště závažného zločinu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1, odst. 2, odst. 4 písm. b), odst. 5 písm. b), písm. c) tr. zákoníku, pokračujícího zločinu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1, odst. 2, odst. 4 písm. c), písm. d) tr. zákoníku, přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny podle § 348 odst. 1 tr. zákoníku a přečinu nedovolené výroby a držení pečetidla státní pečeti a úředního razítka podle § 349 tr. zákoníku.

2. Stížnost obviněného vypracovaná jeho obhájcem proti citovanému usnesení policejního orgánu byla usnesením státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 22. 7. 2024, č. j. 1 KZV 201/2023-126, zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. jako opožděně podaná.

II.

Stížnost pro porušení zákona a vyjádření k ní

3. Proti označenému usnesení státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 22. 7. 2024, č. j. 1 KZV 201/2023-126, podal ministr spravedlnosti České republiky (dále jen „ministr spravedlnosti“ nebo „stěžovatel“) podle § 266 odst. 1 tr. ř. stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného. Podle stěžovatele státní zástupkyně pochybila, pokud stížnost obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání zamítla jako opožděnou. Je tomu tak proto, že zmíněná stížnost byla obhájcem obviněného podána dne 13. 5. 2024, tedy v rámci lhůty pro její podání, která počala běžet dnem 10. 5. 2024, poté, kdy bylo stížností napadené usnesení doručeno obhájci i obviněnému. Státní zástupkyně v odůvodnění svého zamítavého rozhodnutí chybně uvedla, že stížností napadené usnesení bylo obhájci i obviněnému doručeno dne 7. 5. 2024, neboť nezkontrolovala doručenkou k datové zprávě č. 135675593, podle které bylo usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci doručeno právě až dne 10. 5. 2024.

4. S ohledem na výše uvedené proto ministr spravedlnosti navrhl Nejvyššímu soudu, aby

- podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 22. 7. 2024, č. j. 1 KZV 201/2023-126, byl porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř.,
- s odkazem na § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušil, včetně dalších rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušení, pozbyla podkladu,
- v souladu s § 270 odst. 1 tr. ř. státní zástupkyni Městského státního zastupitelství v Praze přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednala a rozhodla.

5. Státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“) zrekapituloval argumentaci ministra spravedlnosti a uvedl, že se s ní neztotožňuje. Není sporu o tom, že v přípravném řízení se dozorová státní zástupkyně dopustila pochybení v rámci počítání běhu lhůty k podání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání, neboť vycházela z nesprávných dokladů o doručení a chybně určila počátek a konec lhůty k jejímu podání. Pokud by k uvedenému pochybení z její strany nedošlo, nemohla by rozhodnout o zamítnutí stížnosti podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. Z odůvodnění napadeného usnesení ovšem vyplývá, že podanou stížnost obviněného sice chybně zamítla jako opožděnou, současně však usnesení o zahájení trestního stíhání jí napadené podrobně přezkoumala v rámci výkonu dozoru a dospěla k závěru o jeho zákonnosti a důvodnosti. Nedošlo tak k odepření přístupu obviněného k přezkumu usnesení o zahájení trestního stíhání skrze uplatnění opravného prostředku. Nesprávný postup státní zástupkyně tak spočíval pouze v uplatnění nesprávného důvodu pro zamítnutí stížnosti. Po materiální stránce však nedosáhl ústavního rozměru a nedochází tak k nutnosti kasačního zásahu, když byl proveden faktický přezkum zákonnosti a

důvodnosti usnesení o zahájení trestního stíhání. Zjevně by totiž po zrušení napadeného usnesení byla obviněným podaná stížnost opět zamítnuta s tím rozdílem, že by tak bylo učiněno na podkladě odkazu na správné ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř.

6. Závěrem svého vyjádření státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podanou stížnost pro porušení zákona zamítl podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodnou. Současně doplnil, že pokud by Nejvyšší soud hodlal o stížnosti rozhodnout jiným způsobem, než uvedeným v § 274 odst. 2 a 3 tr. ř., pak rovněž pro tento případ souhlasí s rozhodnutím v neveřejném zasedání (§ 274 odst. 4 tr. ř.).

7. Obviněný, který prostřednictvím svého obhájce podání stížnosti pro porušení zákona inicioval, se k ní (a ani k vyjádření státního zástupce) nevyjádřil.

III.

Přípustnost stížnosti pro porušení zákona

8. Nejvyšší soud se nejdříve zabýval otázkou, zda je stížnost pro porušení zákona přípustná. Dospěl přitom k pozitivnímu závěru, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí státního zástupce (viz § 266 odst. 1 tr. ř.), přičemž byla podána i osobou oprávněnou, tedy ministrem spravedlnosti.

IV.

Relevantní právní úprava týkající se tvrzeného porušení zákona

9. Podle § 137 odst. 1 tr. ř. platí, že [u]snesení je třeba oznámit osobě, které se přímo dotýká, jakož i osobě, která k němu dala svým návrhem podnět; usnesení soudu se oznámí též státnímu zástupci. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení v přítomnosti toho, jemuž je třeba usnesení oznámit, anebo doručením opisu usnesení. Opis usnesení, kterým byla uložena majetková trestní sankce, se doručí též poškozenému, jde-li o jinou osobu než stát a je-li znám.

10. Podle § 143 odst. 1 tr. ř. [s]tížnost se podává u orgánu, proti jehož usnesení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se usnesení oznamuje jak obviněnému, tak i jeho opatrovníku nebo obhájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo provedeno nejpozději.

11. Podle § 160 odst. 7 tr. ř. [p]roti usnesení o zahájení trestního stíhání může obviněný podat stížnost.

V.

Důvodnost stížnosti pro porušení zákona

12. Nejvyšší soud podle § 267 odst. 3 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost rozhodnutí, proti němuž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení tomuto rozhodnutí předcházející, a dospěl k následujícím zjištěním.

13. Skutková zjištění, z nichž vychází stížnost pro porušení zákona [ohledně skutečností zakládajících běh zákonné lhůty k podání řádného opravného prostředku proti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání obviněného a o vadnosti postupu státní zástupkyně, který našel svého odrazu v nesprávnosti aplikace § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. z důvodů vyložených ministrem spravedlnosti v jeho mimořádném opravném prostředku], nejsou zpochybněna. Výkladem ustanovení § 137 odst. 1, § 143 odst. 1 a § 160 odst. 7 tr. ř. – s přihlédnutím ke zjištění o datu doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného jeho obhájci – je nezbytné dospět k závěru, že výrok stížností pro porušení zákona napadeného usnesení státní zástupkyně je vadný, resp. nezákonný. Byla-li stížnost obviněného podána v rámci třídní lhůty stanovené § 143 odst. 1 tr. ř., k čemuž došlo, nemohla být, při správném posouzení skutečností rozhodných pro posouzení této dílčí procesní otázky, zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. (jak se však stalo). Pokud takto státní zástupkyně

(v důsledku nesprávného zjištění stran běhu této lhůty) vadně rozhodla, porušila zákon v ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. v neprospěch obviněného.

14. Zdánlivě je tudíž věc – z tohoto hlediska (a potažmo i ve vztahu ke způsobu rozhodnutí Nejvyššího soudu o podané stížnosti pro porušení zákona) – jasná. Nelze pochybovat o tom, že napadené usnesení státní zástupkyně, resp. výrok v něm obsažený, jsou formálně vadné. Toto zjištění by tedy (na první pohled, avšak bez uvážení dále uvedeného) odůvodňovalo akceptování návrhu ministra spravedlnosti na to, aby Nejvyšší soud vyslovil, že napadeným usnesením státní zástupkyně byl zákon porušen v neprospěch obviněného v ustanovení § 148 odst. 1 písm. b) tr. ř. Nelze však odhlížet od toho, že vyslovením již tohoto výroku by Nejvyšší soud dal najevo, že „míra zjištěné nezákonnosti převažuje nad zájmem na stabilitě a nezměnitelnosti pravomocných rozhodnutí“ – viz DRAŠTÍK, A., FENYK, J., a kol. Trestní řád. Komentář. II. díl. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2015, s. 547).

15. I z hlediska dalších návrhů ministra spravedlnosti, tj. stran zrušení napadeného usnesení a přikázání věci státní zástupkyni k novému projednání a rozhodnutí, musely být uváženy obdobně vyznívající skutečnosti (poukazující na potřebu porovnání váhy protichůdných zájmů, tj. na zachování stability a nezměnitelnosti pravomocného rozhodnutí na straně jedné a na řádném projednání stížnosti obviněného v opravném řízení na straně druhé), které ve svém vyjádření k mimořádnému opravnému prostředku ministra spravedlnosti uplatnil státní zástupce (výše bod 5.).

16. Ten zcela důvodně poukázal na to, že ke kasaci pravomocných rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení cestou stížnosti pro porušení zákona by mělo docházet jen tehdy, pokud je zjištěná vada (porušení zákona) tak zásadního významu, že na právních důsledcích založených takovým (hrubě vadným) rozhodnutím nelze setrvávat. Nutno připomenout, že tento názor týkající se rozhodování v řízení o mimořádných opravných prostředcích (stížnost pro porušení zákona nevyjímaje) je zastáván trestně právní, resp. trestně procesní naukou. „Je přitom ponecháno na úvaze ministra spravedlnosti, zda zájem na důsledném dodržování zákona nezbytně vyžaduje v konkrétním případě tuto cestu zjednání nápravy vadného rozhodnutí a zda tento zájem převáží nad zájmem na stabilitě pravomocného, vykonatelného a někdy dokonce již vykonaného rozhodnutí...“ (viz JELÍNEK, J. a kolektiv. Trestní právo procesní. 7. vydání. Praha: Leges. 2023, s.768). „Stížnost pro porušení zákona je oprávněně podat pouze ministr spravedlnosti, což je odůvodněno snahou využívat tento mimořádný opravný prostředek jen v případě závažnějších vad, aby byla respektována právní moc a stabilita rozhodnutí jako základní předpoklad právní jistoty.“ (viz FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D., GRIVNA, T. a kol. Trestní právo procesní. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 732.). Totéž platí rovněž pro rozhodovací praxi Nejvyššího soudu (viz např. usnesení ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. [7 Tz 290/2000](#): „V konkrétním případě tedy musí vždy převažovat zájem na zákonnosti rozhodnutí a postupu řízení, které pravomocnému rozhodnutí předcházelo, nad zájmem na stabilitě a nezměnitelnosti takového pravomocného rozhodnutí.“) a konečně i Ústavního soudu (viz náleží pléna Ústavního soudu [ÚS 164/2001-n](#), publikovaný pod č. 324/2001 Sb.: „Tak tomu bude pouze při zásadních a podstatných vadách, pro které nemůže napadené rozhodnutí obstát a když není možno trvat na jeho právní moci, neboť by bylo ohrožením zákonného a spravedlivého rozhodování“.).

17. Ve shodě s názorem státního zástupce Nejvyšší soud nepochybuje o tom, že důvod ke kasaci stížností napadeného usnesení by nastal v případě, že by se nezákonnost rozhodnutí státní zástupkyně projevila v odepření věcného přezkumu stížností napadeného usnesení. V takovém případě by totiž byl účel opravného řízení – k němuž má obviněný skrze ustanovení § 160 odst. 7 tr. ř. ve vztahu k rozhodnutí, jímž se zahajuje jeho trestní stíhání, (při splnění další zákonné podmínky, tj. včasnosti podání stížnosti) přístup – zcela popřen. V tomto směru se ostatně rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ubírala i v minulosti (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2016, sp. zn. [7 Tz 26/2016](#), a ze dne 26. 7. 2023, sp. zn. [4 Tz 54/2023](#)).

18. S ohledem na upozornění státního zástupce, že přes ministrem spravedlnosti označenou vadu výrokové části napadeného rozhodnutí (a nesprávný důvod zamítnutí stížnosti) státní zástupkyně podrobila obviněným napadené usnesení o zahájení jeho trestního stíhání věcnému přezkumu, bylo nutno vyhodnotit, zda toto tvrzení je opodstatněné a zda (pokud tomu tak bylo) má tato skutečnost nějaký vliv na způsob rozhodnutí Nejvyššího soudu o stížnosti pro porušení zákona.

19. Nejvyšší soud zjistil, že usnesení státní zástupkyně, jímž rozhodla o stížnosti obviněného, se rozhodně neomezilo na zdůvodnění vlastního (vadného) výroku, čemuž se věnují v podstatě jen body 4., 5. a 17. Jeho obsah totiž svědčí o tom, že předmětem jejího posouzení byla i vlastní zákonnost a odůvodněnost usnesení vydaného policejním orgánem. K jeho posouzení, jak plyne z bodu 6. odůvodnění, přistoupila státní zástupkyně podle § 174 tr. ř.

20. V dané souvislosti se připomíná, že podle § 174 odst. 2 písm. e) tr. ř. je státní zástupce při výkonu dozoru nad zákonností v přípravném řízení oprávněn rušit nezákonná a neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu. Jinak (a v obecnosti) vyjádřeno, aniž by bylo třeba, aby obviněný napadl stížností usnesení policejního orgánu o zahájení jeho trestního stíhání, může být (pokud je to shledáno důvodným) toto usnesení zrušeno státním zástupcem na podkladě odkazovaného ustanovení. Nutno též zdůraznit, že zákon nečiní žádný rozdíl ve vlastním způsobu či rozsahu přezkumu takového rozhodnutí státním zástupcem, z čehož plyne, že důvod k jeho zrušení nastává při zjištění jeho nezákonnosti či neodůvodněnosti, ať již je takový poznatek státním zástupcem učiněn v pozici orgánu přezkumného (při vyřízení stížnosti) či v pozici orgánu dozorového.

21. Z uvedeného tedy plyne, že pokud státní zástupkyně v rámci postupu podle § 174 tr. ř., tj. za účelem zjištění, zda je stížností obviněného napadené usnesení policejního orgánu zákonné a odůvodněné, toto věcně přezkoumala, a takový závěr lze z odůvodnění rozhodnutí (body 6. až 16.) plně dovodit, ve své podstatě realizovala postup (§ 147 tr. ř.), který pro ni vyplynul ze včasné podané stížnosti.

22. Vzhledem ke skutečnostem dosud a dále uvedeným se nelze se ztotožnit s přesvědčením obviněného, že nedošlo k řádnému přezkoumání důvodnosti zahájení jeho trestního stíhání. Přisvědčit mu lze jen v tom, že přezkum nebyl realizován podle § 147 tr. ř. Tento formální nedostatek však v situaci, kdy k reálnému přezkumu došlo na podkladě jiného zákonného ustanovení, nezakládá vadu takového stupně závažnosti, která by odůvodňovala zrušení napadeného usnesení cestou mimořádného opravného prostředku.

23. Obviněnému, který svou stížností vytýkal usnesení policejního orgánu to, že bylo vydáno unáhleně, bez dostatečného prověření skutkového děje a dalších důkazů, při údajné zaměřenosti jen na skutečnosti svědčící v jeho neprospěch a bez dostatečné odůvodněnosti vyžadované pro daný procesní postup, se v odůvodnění usnesení státní zástupkyně dostalo dostatečného vyrozumění o tom, proč takové hodnocení nesdílí a proč shledává usnesení o zahájení jeho trestního stíhání za zákonné a odůvodněné.

24. Jak již bylo sděleno, otázce zákonnosti a odůvodněnosti usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání obviněného se státní zástupkyně věnovala v bodech 6. až 16., tj. v rozsahu takřka 16 celých stran textu, přičemž po zhodnocení obsahu v odůvodnění konstatovaných zjištění plynoucích z provedeného prověřování dospěla k závěrům vtěleným do bodů 13. až 16. Z nich explicitně plyne, že podle státní zástupkyně

- „zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin a že jej spáchal obviněný L. V.“, resp. že „trestní stíhání obviněného L. V. je zcela odůvodněno, že se stíhané skutky skutečně staly, a o osobě pachatele nevznikly pochybnosti“ (bod 13.),

- „[p]řed zahájením trestního stíhání obviněného bylo provedeno šetření v dostatečném rozsahu pro to, aby bylo možné ve věci rozhodnout“ (a není důvod k jinému procesnímu postupu – bod 14.),

- rozsah provedeného dokazování je „zcela dostatečný ke kvalifikovanému rozhodnutí ve věci“, přičemž „[p]ro zahájení trestního stíhání postačuje vyšší stupeň pravděpodobnosti, že došlo ke spáchání skutku naplňujícího znaky skutkové podstaty některého z trestných činů specifikovaných ve zvláštní části trestního zákoníku, a že byl spáchán právě obviněným“ (bod 15.).

Státní zástupkyně „[v] postupu policejního komisaře neshledala žádných pochybení“, napadené usnesení „obsahuje všechny náležitosti dané ust. § 160 tr. řádu, je řádně a podrobně odůvodněno a v odůvodnění jsou popsány všechny skutečnosti, na základě kterých bylo trestní stíhání zahájeno, jakož i právní úvahy ohledně právní kvalifikace“ (bod 16.). Zejména z těchto důvodů bylo stížností napadené usnesení „shledáno zákonným a odůvodněným“ (bod 6.).

25. Již nad rámec nezbytného lze zmínit následující skutečnost. Přestože obviněný v podnětu k podání stížnosti pro porušení zákona označil usnesení státní zástupkyně za nicotné, nemůže být jako takové posouzeno. Obecná teorie právní totiž toto označení („akt nicotný“) spojuje s podstatně závažnějšími vadami spočívajícími v tom, že jej buď vydal subjekt, který k tomu vůbec neměl pravomoc, nebo jej sice vydal orgán veřejné moci, avšak akt samotný je zcela zjevně neústavní nebo nelegální (viz např. GERLOCH, A. Teorie práva. 6. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 190). Tyto nulitní či neexistenční akty je třeba důsledně odlišovat od aktů vadných (např. v důsledku překročení kompetence orgánu veřejné moci, nikoli jeho pravomoci). „Od vadných právních aktů je nutno odlišit akt nicotný, tedy právní akt, který není právním aktem (paakt), ať už jde o normativní právní akt (byl například vydán orgánem, který k vydání nemá pravomoc ...) nebo individuální právní akt (rozsudek byl vydán někým, kdo se za soudce jen vydával, ...)“ (viz HARVÁNEK, J. et al. Právní teorie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 383). Vadou tohoto charakteru, pro kterou by bylo nezbytné stížností pro porušení zákona napadené usnesení označit za právní akt nicotný, toto netrpí. Důvod ke zrušení mimořádným opravným prostředkem napadeného usnesení státní zástupkyně tak nevystává ani z tohoto hlediska.

VI.

Závěrečné shrnutí

26. Již výše bylo vyloženo, že není důvodné, aby Nejvyšší soud při rozhodování o mimořádných opravných prostředcích na každou zjištěnou nezákonnost reagoval vydáním kasačního rozhodnutí. Takový závěr je nezbytné dovodit z právní úpravy těchto opravných prostředků obsažené v trestním řádu. V případě stížnosti pro porušení zákona lze upozornit zejména na to, že zájem na nezměnitelnosti pravomocného rozhodnutí je vyzdvížen (upřednostněn) i v případě takových (nezákonných) rozhodnutí, která přinášejí konkrétní právní důsledky pro osobu obviněného v podobě právního následku trestní odpovědnosti (trestu), neboť ke zrušení vadného výroku o trestu vůbec nelze přistoupit za situace, není-li trest ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo není-li uložený druh trestu v zřejmém rozporu s účelem trestu. Nejsou-li splněny tyto zákonné podmínky, nelze totiž stížnost pro porušení zákona vůbec podat (a to ani ve prospěch pachatele), resp. byla-li přesto podána, je nezbytné o ní rozhodnout zamítavým výrokem podle § 268 odst. 1 písm. a) tr. ř. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 2. 7. 2024, sp. zn. [6 Tz 23/2024](#)). Tím spíše se procesní postup spočívající v zamítnutí stížnosti pro porušení zákona – avšak proto, že není důvodná [§ 268 odst. 1 písm. c) tr. ř.] – musí uplatnit u rozhodnutí, sice formálně vadného, avšak z hlediska materiálního udržitelného, které samo o sobě závažnější právní následky (v podobě sankce apod.) pro obviněného nevyvolává a jehož smyslem je vymezit předmět trestního řízení (typicky usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného) a umožnit mu tak v něm

realizovat procesní práva, která mu zákon přiznává.

27. Jsou-li uváženy výše zmíněné širší souvislosti týkající se řízení o stížnosti pro porušení zákona, je zřejmé, že není důvod ke zrušení tímto mimořádným opravným prostředkem napadeného usnesení státní zástupkyně, které zatěžuje vada více méně formálního charakteru. Jak již bylo vyloženo, v důsledku postupu zvoleného státní zástupkyně, tj. přezkoumání usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání obviněného postupem podle § 174 tr. ř., byla fakticky zhojena vada spočívající v nezákonném zamítnutí stížnosti obviněného pro opožděnost. Účelu, kterého mělo být podáním řádného opravného prostředku dosaženo, tj. přezkumu napadeného usnesení státní zástupkyně, bylo fakticky dosaženo, byť na podkladě jiného zákonného ustanovení.

28. Za této situace nelze vytýkanou (a skutečně existující) vadu výroku napadeného usnesení pokládat za tak podstatnou, aby její intenzita odůvodňovala procesní postup, který ve stížnosti pro porušení zákona navrhl ministr spravedlnosti. Opakovaně již bylo totiž připomenuto, že zájem na plné zákonnosti rozhodnutí a postupu řízení, které napadenému rozhodnutí předcházelo, může nad zájmem na stabilitě a nezměnitelnosti takových pravomocných rozhodnutí převážet pouze při zásadních a podstatných vadách, pro které nemůže rozhodnutí napadené stížností pro porušení zákona obstát (viz též např. ŠÁMAL, P. a kol. Trestní řád II. § 157 až 314s. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 3301). O takovou situaci se z důvodů výše vyložených ve věci posuzované nejedná.

VII.

Způsob rozhodnutí

29. S ohledem na výše uvedené rozhodl Nejvyšší soud o podané stížnosti pro porušení zákona tak, že ji podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodnou zamítl.

30. Za splnění podmínek § 274 odst. 2 tr. ř. takto rozhodl v neveřejném zasedání.